

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**Національний авіаційний університет**

Юридичний факультет

Кафедра кримінального права і процесу

УЗГОДЖЕНО

Декаан ЮФ

І. Сопілко

«26» 05 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

«19» 06 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Порівняльне кримінальне право»

Освітньо-професійна програма: «Правоохоронна діяльність»

Галузь знань: 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність: 262 «Правоохоронна діяльність»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	5	120/4	17	34	–	69	–	–	Диф.залик 5с

Індекс: НБ-9-262/21-2-3.8, НБ-9-262/21-3.8.

СМЯ НАУ РП 13.01.03-01–2021

Робочу програму навчальної дисципліни «Порівняльне кримінальне право» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність», навчальних та робочих навчальних планів № НБ-9-262/21-2, № РБ-9-262/21-2, № НБ-9-262/21, № РБ-9-262/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив
доцент кафедри кримінального
права і процесу

Т.Д. Лисько

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» (освітньо-професійна програма «Правоохоронна діяльність») – кафедри кримінального права і процесу, протокол № 5 від «24» травня 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми

Ю.О. Ланцедова

Завідувач кафедри

С.Я. Лихова

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради ЮФ НАУ, протокол № 5 від «26» травня 2021 р.

Голова НМРР

В.М. Вишневецький

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	9
3.1. Методи навчання	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	9
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	9

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Порівняльне кримінальне право» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дисципліна «Порівняльне кримінальне право» належить до вибірових, які забезпечують професійну підготовку висококваліфікованих спеціалістів для роботи у сфері боротьби зі злочинністю. Поглиблене вивчення курсу дозволяє здобувачам вищої освіти одержати основи професійних знань у цьому виді юридичної діяльності, належним чином орієнтуватися та застосовувати діюче законодавство України при здійсненні професійних обов'язків, сприяє виробленню у майбутніх правоохоронців навичок у використанні передбачених законом засобів і способів захисту конституційних прав громадян при наданні різних видів кваліфікованої правової допомоги.

Метою викладання дисципліни є ознайомлення студентів з загальною та особливою частинами кримінального права у порівняльному аспекті, розкриття її значень для охорони прав і законних інтересів фізичних і юридичних осіб у кримінальному праві, для зміцнення законності і правопорядку в суспільстві і державі, отримання студентами фундаментальних знань і надання навичок у їх застосуванні.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- глибоке засвоєння студентами теоретичного матеріалу з порівняльного кримінального права;
- усвідомлення студентами основних положень та правильне застосування знань на практиці щодо основних положень порівняльного кримінального права.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

- Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
- Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.
- Знати і розуміти відповідні вимоги законодавства, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні правопорушення, здійснювати превентивні та примусові поліцейські заходи, а також кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.

- Здатність професійно оперувати категоріально-понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності.
- Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності.
- Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.
- Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
- Здатність ефективно застосовувати сучасні техніку і технології захисту людини, матеріальних цінностей і суспільних відносин від проявів криміногенної обстановки та обґрунтовувати вибір засобів та систем захисту людини і суспільних відносин.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як Теорія держави і права, Кримінальне право, Організація судових і правоохоронних органів, Кримінологія, Конституційні засади діяльності правоохоронних органів України та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: Теорія доказів в кримінальному провадженні, Практика Європейського суду з прав людини, Актуальні проблеми кримінального права.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, а саме навчального модуля № 1 «Порівняльне кримінальне право», який є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль № 1 «Порівняльне кримінальне право»

Інтегровані вимоги модуля №1: у результаті вивчення першого модуля здобувач вищої освіти повинен знати методологію порівняльно-правового дослідження, кримінальне законодавство окремих зарубіжних держав; засвоїти категоріальний апарат кримінального права Франції, ФРН, Великої Британії, США та інших країн; визначати основні елементи кримінальних правопорушень за кримінальним законодавством зарубіжних держав, здійснювати класифікацію протиправних діянь; вміти досліджувати особливості системи покарань за законодавством зарубіжних країн; вказувати спільні та відмінні риси вітчизняного кримінального права та кримінального права окремих зарубіжних країн.

Тема 1. Порівняльне правознавство як галузь правових знань. Методологія порівняльних досліджень.

Аналіз історичних пам'яток права, чинного зарубіжного законодавства та кримінально-правової доктрини, зміст і роль порівняльного законодавства. основні методи порівняльного права: синхронне та діахронне порівняння, мікро- та макропорівняння, інституційне порівняння.

Основні правові сім'ї та сучасні типології правових сімей. Типології сучасних правових сімей світу.

Тема 2. Джерела кримінального права зарубіжних країн.

Аналіз джерел кримінального права країн сім'ї Загального права (Common Law), сім'ї континентального права. Особливості джерел кримінального права окремих зарубіжних країн.

Тема 3. Поняття злочинного діяння. Класифікація злочинних діянь у кримінальному праві зарубіжних країн.

Злочин як категорія європейського кримінального права. Узагальнене визначення кримінальне караного діяння за КК Франції. Особливості визначення злочину за англійським кримінальним правом. Поняття злочину за КК ФРН. Поняття злочину за КК штату Нью-Йорк. Спільні риси у визначенні цих основоположних категорій на законодавчому рівні та на рівні праворозуміння, їх соціальна функція.

Класифікація злочинного діяння за КК Франції, КК ФРН, англійським кримінальним правом та кримінальним законодавством США.

Тема 4. Суб'єкт кримінального правопорушення за кримінальним правом зарубіжних країн.

Суб'єкти злочинного діяння. Actus reus і mens rea у кримінальному праві Англії та США. Форми вини за кримінальним правом Франції, Великої Британії, США (за КК штату Нью-Йорк). Об'єктивне інкримінування. Вік і осудність як умови кримінальної відповідальності у праві Франції, ФРН, Англії та США. Відмінність у визначенні неосудності за українським та англійським правом. Зменшена осудність за кримінальним правом Франції. Юридичні особи як суб'єкти злочину.

Тема 5. Попередня злочинна діяльність за кримінальним законодавством окремих зарубіжних країн.

Стадії вчинення злочинного діяння у кримінальному праві Франції. Замах на злочин та проступок, їх караність. Зародкові (незакінчені) злочини за англійським кримінальним правом: невдале підмовництво, зговір, замах на вчинення злочину. Попередня злочинна діяльність за американським кримінальним правом.

Тема 6. Співучасть у кримінальному правопорушенні за кримінальним законодавством окремих зарубіжних держав.

Співучасть у злочинному діянні за КК Франції. Співучасть у злочинному діянні за КК ФРН. Співучасть у злочині за англійським правом. Виконавці і співучасники (підмовники, пособники) – значення їх розрізнення в англійському кримінальному праві. Співучасть у злочинному діянні за КК штату Нью-Йорк.

Тема 7. Інститути кримінального права зарубіжних країн щодо обставин, що виключають кримінальну відповідальність

Види обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння у кримінальному праві зарубіжних країн. Обставини, що виключають злочинність діяння за кримінальним правом Франції (дія під впливом сили чи примусу, вибачальної помилки в праві, дозволена законом чи регламентом дія, дія на вимогу законної влади, необхідний правомірний захист, крайня необхідність). Захисти від кримінальної відповідальності за правом Англії: загальні (вибачальна помилка, примус, необхідність, виконання наказу, подружній примус, автоматизм, самооборона, згода потерпілого) та спеціальні (перебування в статусі монарха).

Тема 8. Основні інститути кримінального права зарубіжних держав, що стосуються покарання та інших заходів кримінально-правового впливу.

Поняття і функції покарання за французьким кримінальним правом. Види покарань для фізичних і юридичних осіб. Поняття і функції покарання за КК ФРН. Поняття, цілі та види покарань за англійським кримінальним правом. Види покарань за кримінальним правом США. Невизначені вироки за КК штату Нью-Йорк.

Інститути відстрочки призначення покарання та відстрочки виконання покарання за КК Франції. Відстрочка винесення вироку та умовна відстрочка виконання покарання за англійським кримінальним правом.

Заходи безпеки у кримінальному праві Англії (депортація, продовжений строк позбавлення волі стосовно звичних злочинців, інститут надзвичайної влади зобов'язування, наказ про заборону покидати у певні години встановлене місце проживання, направлення в спеціальні заклади для алкоголіків, інтернування душевно хворих у спеціальні заклади).

Пробація, дострокове та умовно-дострокове звільнення від подальшого відбування покарання за англійським кримінальним правом.

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль №1 «Порівняльне кримінальне право»					
5 семестр					
1.1	Порівняльне правознавство як галузь правових знань. Методологія порівняльних досліджень.	13	2	2 2	7

1.2	Джерела кримінального права зарубіжних країн.	13	2	2 2	7
1.3	Поняття злочинного діяння. Класифікація злочинних діянь у кримінальному праві зарубіжних країн.	13	2	2 2	7
1.4	Суб'єкт кримінального правопорушення за кримінальним правом зарубіжних країн.	13	2	2 2	7
1.5	Попередня злочинна діяльність за кримінальним законодавством окремих зарубіжних країн.	13	2	2 2	7
1.6	Співучасть у кримінальному правопорушенні за кримінальним законодавством окремих зарубіжних держав.	13	2	2 2	7
1.7	Інститути кримінального права зарубіжних країн щодо обставин, що виключають кримінальну відповідальність	13	2	2 2	7
1.8	Основні інститути кримінального права зарубіжних держав, що стосуються покарання та інших заходів кримінально-правового впливу.	14	2 1	2 2	7
1.9	Модульна контрольна робота №1	15	-	2	13
Усього за модулем №1		120	17	34	69
Усього за навчальною дисципліною		120	17	34	69

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: навчальна дискусія, ноозасоби, креативні технології, інноваційні методики, дидактичні матеріали тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Лихова С. Я. Кримінальна відповідальність за порушення безпеки людини за законодавством держав-учасниць Європейського Союзу : монографія. К. : Ред. журн. "Право України" ; Х. : Право, 2013. 96 с.

3.2.2. Яценко С. С. Основні питання Загальної частини кримінального права іноземних держав : навч. посіб. К. : Дакор, 2013. 167 с.

3.2.3. Старовойтова Ю. Г. Загальна частина кримінального права Англії та США: навч. посіб. Київ: Атіка, 2012. 104 с.

Допоміжна література

3.2.4. Кузьмін Е. Е. Кримінальне право зарубіжних країн : навч.-метод. посіб.; передмова Є. Л. Стрельцова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2018. 96 с.

3.2.5. Житний О. О. Кримінальне право України в міжнародному вимірі (порівняльно-правовий аналіз): монографія. Харків: Одиссей, 2013. 376 с.

3.2.6. Вакула І. Ю. Стадії вчинення злочину за кримінальним правом України та Республіки Польща: порівняльно-правове дослідження: дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук (доктора філософії) за спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право (081 – Право). Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ Міністерства внутрішніх справ України, 2019. 209 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. <http://www.rada.gov.ua/>

3.3.2. <http://www.scourt.gov.ua/>

3.3.3. <http://www.kmu.gov.ua/>

3.3.4. <http://www.minjust.gov.ua/>

3.3.5. <http://www.liga.kiev.ua/>

3.3.6. <http://www.nau.kiev.ua/>

3.3.7. www.lawukraine.com

3.3.8. www.pravovik.com.ua

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

	Максимальна кількість балів
	Денна форма навчання
Вид навчальної роботи	Модуль №1
	5 семестр
Відповідь на практичному занятті з основних питань (з врахуванням СРС)	56×8= 40 балів
Розв'язання задач на практичному занятті	20 балів
Виконання тестових завдань	20 балів
Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше	48 балів
Виконання модульної контрольної роботи №1	20

Усього за модулем №1	100
Семестровий диференційований залік	100
Усього за 5 семестр	100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: 92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

Система менеджменту якості.
Робоча програма навчальної дисципліни
«Порівняльне кримінальне право»

Шифр
документа

СМЯ НАУ РП 13.01.03-
01-2021

стор. 11 з 11

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	19.06.21	Фігурідо Мекендес	<i>[Signature]</i>	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки
1	Сисельо Т.Ф.	<i>[Signature]</i>	30.08.2021	

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1	Шевченко Ю.О.	09.09.22	<i>[Signature]</i>	згідно плану 2022 протокол № 2 від 16.08.22

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				